

PRAVIDLA PRO SOUTĚŽE CHLADNOKREVNÝCH KONÍ platná od roku 2023

Toto vydání pravidel je platné jako pravidla pro soutěže chladnokrevných koní pořádaných SCHCHK, z. s. a ASCHK ČR z.s. od 01.03.2022

Všechna dřívější pravidla, směrnice či jiné nařízení, týkající se shodných předmětů, vydané před tímto datem, ztrácejí platnost.

Tato pravidla platí pro všechny soutěže pořádané Svazem chovatelů chladnokrevných koní a ASCHK ČR na celém území ČR. Nemohou obsahovat veškeré eventualy. Toto vydání pravidel se flexibilně přizpůsobuje rozvíjející se disciplíně a doporučuje, jak bezpečně zvládnout tyto soutěže. Za nepředvídaných nebo mimořádných okolností je povinností sboru rozhodčích učinit rozhodnutí ve sportovním duchu a co nejvíce se přiblížit záměru těchto pravidel.

1. Všeobecná pravidla:

- 1.1. **Kompletní** soutěž pro chladnokrevné koně se skládá ze tří zkoušek, kdy zkouška C musí být vždy poslední
  - A – vozatajská jízda
  - B – ovladatelnost s kládou (s kládami)
  - C – těžký tah
- 1.2. **Kombinovaná** soutěž se skládá ze 2 uvedených zkoušek (A+B, B+C, A+C)
- 1.3. **Dílčí** soutěž ze zkoušky pouze A, B, nebo C
- 1.4. Všechny soutěže a MČR musí být nahlášeny v kalendáři akcí zveřejněném na webu SCHCHK (www.schchk.cz)
- 1.5. Všechny kompletních a kombinovaných soutěží se mohou zúčastnit chladnokrevní koně dosahující v daném roce 3 let a starší, MČR a mezinárodních soutěží se mohou zúčastnit chladnokrevní koně dosahující v daném roce 4 let a starší. Výjimkou jsou:
  - dílčí soutěž B, kdy na MČR mohou startovat koně, kteří v daném roce dovrší 3 let a starší,
  - dílčí soutěž C, kde mohou startovat pouze koně kteří v daném roce dovrší 5 let a starší.
- 1.6. Každý zúčastněný kůň musí být okován minimálně na hrudních končetinách. Klisny, které jsou březí déle než 4 měsíce, klisny po porodu až do odstavu, se nesmí závodů účastnit.
- 1.7. Body do žebříčku kompletních soutěží získává pouze kočí, v dílčích soutěžích získává body dvojice kočí a spřežení. Na MČR v dílčích soutěžích může startovat pouze kvalifikovaná dvojice. Z objektivních důvodů může být na MČR provedena změna kočího. Tuto změnu musí povolit hlavní rozhodčí. Pokud v soutěži startuje kočí s více spřeženími, do žebříčku se započítává pouze nejlepší dosažený výsledek.
- 1.8. Soutěží se v kategorii jednospřeží a dvojspřeží. Kůň může během jednoho dne startovat jedenkrát v jednospřeží a jedenkrát ve dvojspřeží.
- 1.9. Pořadí startujících se určí losováním, které platí pro všechny tři zkoušky. Zodpovídá hlavní rozhodčí.
- 1.10. Výsledek kompletní soutěže se počítá z dosažených výsledků všech 3 zkoušek. Zvítězí soutěžící s nejnižším počtem bodů. V případě rovnosti bodů, rozhoduje umístění ve zkoušce B.
- 1.11. V případě, že soutěžící odstoupí nebo je z nějakého důvodu hlavním rozhodčím ze zkoušky vyloučen, získá dvojnásobek nejvyššího počtu bodů a může v kompletní soutěži pokračovat. Pokud nebude pokračovat, získá v každé další zkoušce dvojnásobný počet bodů.
- 1.12. Trať staví stavitel, od kterého před každou zkouškou převezme trať hlavní rozhodčí.
- 1.13. S bičem v ruce se jezdí pouze zkouška A (vozatajská jízda).
- 1.14. Ve všech zkouškách musí být koně postrojeny do chomoutového tažného postroje. Jsou zakázány celořetězové pobočnice. Postroj musí být čistý, bezpečný a v dobrém stavu. Postroj a uzdění musí být bezpečné a v dobrém stavu. Nesmí koni působit bolest nebo zranění či jej jinak omezovat.
- 1.15. Při poruše postroje nebo výstroje koně ve zkoušce A, nebo B je posoudí hlavní rozhodčí úroveň poškození. Pokud poškození nedovolí bezpečné pokračování v soutěži zazvoněním soutěžícího vyloučí. Ve zkoušce C (těžkém tahu) **musí opravu provést v dráze pouze za pomoci jednoho pomocníka do 5 minut a ihned znovu absolvovat celé kolo.** Pokud závada nebude odstraněna v časovém limitu 5 minut, soutěžící je vyloučen. Proti tomuto rozhodnutí rozhodčího není odvolání.
- 1.16. Pokud se během soutěže dostane noha koně za pobočnici, kočí musí zastavit a nohu dát zpátky, jinak je ze soutěže vyloučen hlavním rozhodčím. Proti tomuto rozhodnutí rozhodčího není odvolání.
- 1.17. Hlavní rozhodčí diskvalifikuje soutěžícího ze závodů, jestliže podle jeho názoru nejsou koně nebo soutěžící způsobilí v soutěži pokračovat. Dále může soutěžícího diskvalifikovat v případě porušení welfare zvířat. Proti tomuto rozhodnutí rozhodčího není odvolání.

- 1.18. Podat písemný protest hlavnímu rozhodčímu může soutěžící do 15 minut po vyvěšení výsledku na oficiální tabuli a složí 1.000 Kč. Každý soutěžící podává protest samostatně. Při neuznání protestu propadá tato částka pořadateli.
- 1.19. Kolbiště a opracoviště musí být ohraničené na dostatečně velkém prostoru, aby byla zajištěna bezpečnost diváků.
- 1.20. Trať musí být předána hlavnímu rozhodčímu a nesmí být po celou dobu měněna. Způsob průjezdu překážkami musí být upřesněn hlavním rozhodčím.
- 1.21. Prohlídka trati je vyhlášena 15 minut před startem.
- 1.22. Žádná překážka nesmí být projeta před soutěží (při nástupu, představování atd.), pokud to neumožní hlavní rozhodčí. V opačném případě bude soutěžící vyloučen.
V případě porušení profilu již absolvované překážky bude soutěžící penalizován podle pravidel dílčí soutěže.
V případě, že vinou soutěžícího dojde k porušení profilu ještě neabsolvované překážky, hlavní rozhodčí zvukovým znamením zastaví soutěžícího a zastaví čas. Po opravě překážky umožní hlavní rozhodčí zvukovým znamením další pokračování v soutěži s penalizací podle pravidel dílčí soutěže, plus časovou penalizaci 15 sekund. Čas se spouští v okamžiku průjezdu následující překážky podle kurzu soutěže.
V kombinované překážce je situace shodná. Soutěžící pak musí absolvovat celou kombinovanou překážku znovu.
- 1.23. **Rozhodčí je povinen** v průběhu soutěžního dne diskvalifikovat soutěžícího pro hrubost ke koním, pro nespportovní a **vulgární chování** a porušení bezpečnosti.
- 1.24. Pokud je soutěžící diskvalifikován, nepokračuje v žádné zkoušce.
- 1.25. Vyloučením se rozumí přesun soutěžícího na poslední místo v dané dílčí zkoušce a možnost pokračování v následující.
- 1.26. V případě neopraveného omylu na trati, je soutěžící vyloučen z dílčí zkoušky.
- 1.27. Cizí pomoc je povolena v případě ohrožení zdraví lidí a zvířat. V případě nutnosti cizí pomoci je soutěžící vyloučen.
- 1.28. Soutěžící se účastní soutěží na vlastní riziko a zodpovídá za škody, které svým spřezáním způsobí.
- 1.29. Na kolbišti a opracovišti se smí pohybovat pouze soutěžící, rozhodčí a pomocný personál
- 1.30. Tato pravidla jsou nadřazena všem dílčím soutěžím a sportovně technické parametry každé soutěže a návrh funkcionářů závodů musí být dány rozpisem, který schvaluje Svaz chovatelů chladnokrevných koní z.s. a ASCHK ČR z.s.
- 1.31. Pokud nastanou okolnosti, které nejsou zahrnuty v pravidlech, rozhodne hlavní rozhodčí ve prospěch kočího.

2. Soutěžící:

- 2.1. Soutěží se smí zúčastnit kočí, přísedící a pomocník starší 18 let s chladnokrevnými koňmi nebo soutěžící starší 15 let s písemným souhlasem zákonného zástupce a s přísedícím starším 18 let.
- 2.2. Soutěžící musí mít korektní čisté oblečení (možné i kroje a stejnokroje), - Součástí oblečení je vhodná pokrývka hlavy a pevná uzavřená obuv. Korektním oblečením soutěžících se rozumí košile, triko s límečkem nebo klubové triko, dlouhé kalhoty, případně vesta, bunda, pláštěnka. V případě porušení je soutěžící penalizován 30 trestnými sekundami ve vozatajské jízdě. Pro zkoušky B a C je pevná pracovní obuv podmínkou. V opačném případě bude soutěžící vyloučen.

3. Pořadatelé:

- 3.1. Uzávěrka závazných přihlášek dle propozic pořadatele.
- 3.2. Startovné a ceny dle propozic pořadatele.
- 3.3. Pořadatel je povinen do stanoveného data (před zahájením sportovní sezóny) dodat příslušné organizaci rozpis závodu vč. navrženého rozhodčího, ke schválení.
- 3.4. Pořadatel je povinen zajistit zdravotnickou službu s motorovým vozidlem po celou dobu soutěže.
- 3.5. Pořadatel je povinen zajistit dostupnost veterinárního lékaře.
- 3.6. Pořadatel je povinen předat rozhodčím seznam přihlášených závodníků na oficiálním formuláři.
- 3.7. Pořadatel je povinen zajistit dostatečný počet pomocníků na závodišti.
- 3.8. Pořadatel ve spolupráci s hlavním rozhodčím zajistí měření času a v případě MČR také videozáznam o průběhu soutěže pro případně řešení protestů.
- 3.9. Pořadatel zajistí zázemí pro rozhodčího (stůl, židle, popř. deštník), oficiální desku pro vyvěšení výsledků a průběžné zapisování výsledků
- 3.10. Pořadatel je povinen zajistit vodu pro napájení koní

- 3.11. Pořadatel zajistí pro stavbu překážek prvky o výšce minimálně 30 cm.
- 3.12. Pořadatel je povinen po dohodě se stavitelem trati zajistit vhodný materiál pro stavbu překážek.
- 3.13. **Pořadatel je povinen zajistit, bezpečný průběh závodů, zamezit přístupu diváků na závodišť apod.**

4. Rozhodčí a rozhodování

- 4.1. Soutěže rozhoduje sbor rozhodčích ve složení hlavní rozhodčí a minimálně jeden asistent poučený hlavním rozhodčím.
- 4.2. Dosažený čas v soutěži musí být měřen stopkami, nebo elektronickou časomírou. Startér je povinen dávat pokyn v okamžiku, kdy nos koně přetne startovní nebo cílovou čáru, pokud nebude hlavním rozhodčím stanoveno jinak.
- 4.3. Za chybu je považováno shození každé části překážky jakoukoliv částí zápřeže.
- 4.4. Práva a povinnosti rozhodčího:
  - a) Do 7 dnů po skončení soutěže zaslat elektronickou verzi výsledkových listin + celkovou výsledkovou listinu v oficiální tabulce v elektronické podobě + seznam soutěžících a koní (dodává pořadatel) na adresu schchk@seznam.cz.
Výsledky v tištěné podobě odeslat ve stejném termínu na adresu SCHCHK, Klokočov 81, 747 47 Vítkov 3.
  - b) Absolvovat pravidelná školení rozhodčích organizovaných SCHCHK
  - c) **Je povinen jednat vždy v souladu s těmito pravidly a chránit zdraví osob i zvířat.**
  - d) Hlavní rozhodčí má právo na odměnu 1000,- Kč na den + cestovní náklady (dle dohody s pořadatelem)

Přehled zkratk a vysvětlivek uváděných především v kalendáři závodů a rozpisech:

- Jednospřeží – J
- Dvojspřeží – D
- Vozatajská jízda – VJ
- Ovladatelnost s kládou - OV
- Těžký tah relativní – TTR
- Těžký tah absolutní – TTA

TTR a TTA považují tato pravidla za jednu dílčí zkoušku, jedná se pouze o rozdílné hodnocení této dílčí zkoušky. Všechny kategorie vypsané v rozpisu musí být hodnoceny zvlášť.

5. Soutěže:

5.1. A - vozatajská jízda

- 5.1.1. V kvalifikačních soutěžích je povoleno startovat s neodpérováním potahovým vozem na pneumatikách, s pevně zakotvenou přední i zadní sedačkou. Minimální vzdálenost mezi přední a zadní nápravou je 150 cm.
- 5.1.2. Po čas soutěže musí každý kočí mít v ruce bič. Přisedící (spolujezdec) nesmí ze sedačky vstávat, porušení je penalizováno 20 trestnými sekundami. Soutěžící a pomocník nesmí být k sedačce připoutáni.
Korekce směru nadhazováním vozu je není povolena. V případě porušení tohoto pravidle je soutěžící penalizován:
  - první porušení – 20 trestných vteřin
  - druhé porušení – 40 trestných vteřin
  - třetí porušení – vyloučení
- 5.1.3. Povoleno chod spřežení po trati v soutěži určí hlavní rozhodčí před soutěží.
- 5.1.4. Způsob startu (letmý, nebo ze zastavení) určí hlavní rozhodčí před soutěží.
- 5.1.5. Předepsaná délka trati je minimálně 400 m – maximálně 600 m.
- 5.1.6. Počet překážek: minimálně 10, maximálně 14, musí obsahovat 1 překážku couvání. **V případě soutěží mládeže min. 8 max. 12 překážek, trať se staví bez překážky couvání.**
- 5.1.7. Šířka překážek minimálně 180 cm
- 5.1.8. Všechny překážky musí být shoditelné nebo obsahovat shoditelné prvky.
- 5.1.9. Penalizace na trati:
Soutěžící, kteří se dopustí omylu v kurzu trati, musí svou chybu napravit před tím, než projedou další překážkou. V takovém případě budou penalizováni pouze svou časovou ztrátou. V případě průjezdu následující překážky bez opravy je hlavním rozhodčím vyloučen zvukovým nebo hlasovým signálem.

- 5.1.10. Soutěžící je povinen předvádět koně v sedu a bez nadměrného pobízení koně (koní) bičem nebo opratěmi.
  - a) první porušení – napomenutí
  - b) druhé porušení – 20 trestných vteřin
  - c) třetí porušení – vyloučení
- 5.1.11. Při ztrátě biče alternativně může soutěžící zastavit a stát než pomocník napraví situaci. Jinak bude uplatněna sankce 30 trestných vteřin.
- 5.1.12. Penalizace 10 trestnými vteřinami:
  - a) Porušení každého dílu překážky
  - b) Každé nedodržení stanoveného chodu, pokud nebude zřejmé korigování koní do předepsaného chodu.
- 5.1.13. Vyloučení ze soutěže:
  - a) neopravený omyl na trati,
  - b) převrácení vozu,
  - c) pád kočího nebo přísedícího z vozu,
  - d) v případě, že celé spřežení nebo jeho část opustí při průjezdu trati vyznačené kolbiště.
- 5.1.14. Kočí má možnost kdykoli v průběhu soutěže dle vlastního uvážení odstoupit zvednutím ruky nebo smeknutím pokrývky hlavy.

5.2. B - ovladatelnost v kládě

- 5.2.1. Start soutěžícího následuje po pokynu startéra.
- 5.2.2. Soutěžní výkon spočívá v absolvování předepsané trasy, po které kůň táhne pořadatelem připravenou kládu **doporučených parametrů**:
  - a) pro jednospreží v délce 8 m a objemu do 0,4 m³
  - b) pro dvojspreží v délce 10 m o objemu 0,8 – 1,0 m³
- 5.2.3. Trať a překážky:
  - a) délka trati je **max. 400 m, doporučení: na kvalifikačních soutěžích tratě kratší s méně překážkami, omezit dlouhé klusové pasáže**
  - b) šířka průjezdových překážek:
    - jednospreží od 1,10 do 2,00 m
    - dvojspreží od 2,10 do 3,00
- 5.2.4. Překážky jsou vyznačeny tyčemi o minimální výšce 160 cm nad zemí nebo kužely. Na vrcholu každé tyče (kuželu) je uložen dřevěný špalík nebo míček, který je shoditelný.
- 5.2.5. Trať se skládá minimálně ze 4 technicky náročnějších překážek, simulujících reálné situace při přibližování dřeva (např. couvání, začelení, rampování, přepřažení, svazkování, ...) a dalších překážek volitelných dle místních podmínek. Maximální počet všech překážek je 10. **Na MČR v OV může být až 15 překážek**
- 5.2.6. Povinně jízda bez biče v ruce. U zapřahání a vypřahání před startovní čarou může asistovat 1 pomocník. Na trati zkoušky se soutěžící pohybuje bez pomocníka.
- 5.2.7. V průběhu soutěže musí kočí jít krokem. Předepsaný chod koně je krok, nebo klus.
- 5.2.8. Penalizace na trati:
  - a) Soutěžící, kteří se dopustí omylu v kurzu trati, musí svou chybu napravit před tím, než projedou další překážkou. V takovém případě budou penalizováni pouze časem.
  - b) Za každé shození špalíku (míčku) nebo jiné části překážky se přičítá 5 trestných bodů. Shození špalíku (míčku) technicky náročných překážek určených hlavním rozhodčím je penalizováno dvojnásobkem tj. 10 trestnými body.
  - c) Stanovený optimální čas pro trať určuje hlavní rozhodčí ve spolupráci se stavitelem trati, při překročení stanoveného času se připočítává 5 trestných bodů za každých započatých 30 sekund. Maximální čas 1,5násobek optimálního času.
  - d) Po prvních třech soutěžících může hlavní rozhodčí provést korekci stanoveného času podle dosažených skutečných časů.
  - e) Porušení chodu koně:
    - první nacválání – napomenutí
    - druhé nacválání – 5 trestných bodů
    - třetí nacválání – vyloučení

- f) Porušení chodu kočího:
    - první – napomenutí
    - druhé – 5 trestných bodů
    - třetí – vyloučení
  - g) Pořadí v soutěži určuje počet trestných bodů, při totožném počtu trestných bodů rozhoduje čas.
  - h) Vyloučení ze soutěže:
    - v případě, že jakákoli část spřežení opustí při průjezdu trati kolbiště
    - dorovná-li kočí kládu pomocí rukou, či nohou
    - vedení koně u hlavy
- 5.2.9. Kočí má možnost kdykoli v průběhu soutěže dle vlastního uvážení odstoupit zvednutím ruky nebo smeknutím pokrývky hlavy.
- 5.2.10. V případě, že kočí odstoupí ze zkoušky, nebo nedokončí celou trasu z jiných důvodů, tato zkouška pro něj končí a je přesunut na poslední místo viz. čl. 1.24. všeobecných pravidel

5.3. C - těžký tah

- 5.3.1. Pro těžký tah jsou určeny zvážené saně a závaží po 50 kg.
- 5.3.2. Rozměry dráhy pro těžký tah jsou 20 x 5 m pro jednospreží a 20 x 10 m pro dvojspreží s vymezením bočních stran trati na zemi. Startovní a cílová čára musí být zřetelně a viditelně označena.
- 5.3.3. Saně jsou na startu umístěny před startovní čarou. Cíle je dosaženo přjetím celých saní za cílovou čáru. Podle místních podmínek je možné tahat saně jedním či oběma směry.
- 5.3.4. Jízda bez biče. Kůň je veden na jedné nebo dvou opraťích pouze za použití hlasových pomůcek kočího.
- 5.3.5. Pomocník může pomoc se zapřažením (nikoliv u hlavy), pak** musí po zapřažení odstoupit za saně a dále se pohybuje za saněmi. Rozhodčí **musí** soutěžícího vyloučit, pokud zhodnotí, že chování koně při zapřahání je pro soutěžícího nebo jeho pomocníka nebezpečné. Proti tomuto rozhodnutí není odvolání.
- 5.3.6. **Pro jednospreží platí:** Základní váha je 700 kg a konečná váha 1100 kg, možný počet příkládání je 3-5, počet příkládání určuje hlavní rozhodčí dle místních podmínek. Tříletí koně ukončí absolvují 700, 800 a 900 kg, kde kvalifikace ukončí. Na MČR v této dílčí soutěži může rozhodčí rozhodnout o příkládání více kg max. však 200 kg, či méně na základě nekvalitního povrchu. Při kvalifikačních kolech dílčí soutěže se dále přikládá po 100 kg, pokud rozhodčí nerozhodne jinak (např. na základě nekvalitního povrchu) až do rozhodnutí.
- 5.3.7. **Pro dvojspreží:** Základní váha pro koně všech věkových kategorií je 1400, konečná váha pak 2200 kg. Možný počet příkládání je 3 - 5. O počtu příkládání rozhodne hlavní rozhodčí dle místních podmínek. Na MČR a mezinárodních soutěžích se tahá do rozhodnutí a je možné přikládat vyšší hmotnost – po dohodě sboru rozhodčích. Pokud není možné táhnout do rozhodnutí, např. pro nedostatek závaží, rozhoduje o pořadí dosažený čas v posledním kole. V případě rovnosti času rozhoduje styl.
- 5.3.8. Všichni soutěžící musí absolvovat veškeré zvyšování hmotnosti.
- 5.3.9. Na přetažení břemene v dráze má soutěžící 1 minutu 20 vteřin, během které může opakovaně zastavit.
- 5.3.10. Při překonávání dráhy se kůň (koně) pohybují libovolným chodem, kočí se pohybuje krokem.
- 5.3.11. Započtená konečná hmotnost je ta, která je dotažena ve vzdálenosti 20 m + délka saní.
- 5.3.12. V případě většího množství kočích umístěných ve stejné hmotnosti rozhoduje o jejich pořadí vzdálenost, měřená v nedokončeném kole od startu k přední části saní. Měří se každému soutěžícímu, který nedotáhne saně na konec trati. Dosažený výsledek se započítává při:
  - a) Odstoupení ze zkoušky
  - b) Nedotažení břemene do cíle v časovém limitu
- 5.3.12. Vyloučení v daném kole z těchto důvodů:
  - a) Porušení předepsaného chodu kočího
  - b) Vybočení z trati koně nebo kočího (jedna noha venku)
 Započítává se výsledek z předchozího kola.
- 5.3.13. Rozhodčí může soutěžícího vyloučit v daném kole, pokud zhodnotí, že dochází k přetěžování koně nebo způsob jakým jsou saně přesunovány, neodpovídá korektnímu předvedení (např. trhání, šhubání, skákání). Započítává se výsledek z předchozího kola. Proti tomuto rozhodnutí není odvolání.
- 5.3.14. Pobízení koně opraťmi, točení opraťmi, náznaky úderu případně jiné způsoby nekorektního chování vůči koni, jsou zakázány.**
- Porušení: první – napomenutí, druhé – vyloučení (započítává se předchozí dotažená váha)**
- 5.3.15. Hodnocení MČR v této dílčí zkoušce – jednospreží. Hodnotí se tah absolutní, tedy vítězí soutěžící, který korektním způsobem dotáhne nejvyšší hmotnost na nejdélší vzdálenost. Hodnotí se tah relativní tedy násobek váhy, kterou je kůň schopen utáhnout oproti své vlastní váze. Koně jsou před soutěží

zvážení na elektronické váze. Výsledky jsou pak počítány vzorcem:

poslední řádně dotažená hmotnost + přidaná hmotnost v následujícím kole / 20m + délka saní x
dotažená vzdálenost – to celé lomeno váha koně

Vyhrává kůň s nejvyšším koeficientem

t – poslední řádně dotažená hmotnost
t1 – přidaná hmotnost v následujícím kole
ds – délka saní
d - dotažená vzdálenost
v – váha koně

$$\frac{(t1 \times d) + t}{20 + ds} = \text{koeficient}$$

v